

Sygn. akt I C 1106/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR Michał Jank

Protokolant : staż. Agnieszka Benert - Branicka

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2015 r. w Gdańsku, na rozprawie

sprawy z powództwa **K. S. (1)**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki K. S. (1) na rzecz pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1106/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku

z dnia 30 grudnia 2015 r.

Powódka K. S. (1) wniosła pozew żądając zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego (...) .U. S.A w W. kwoty: 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, 1.322,68 zł tytułem odszkodowania, a także odsetek od podanych kwot od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wносиła o zasądzenie od pozwanego dożywotniej renty na zwiększone potrzeby w wysokości 580,65 zł płatnej z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca, a także ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, jakiemu uległa powódka w dniu 3 sierpnia 2012 r. oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przypisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu zostało wskazane, że w dniu 3 sierpnia powódka doznała uszkodzenia ciała na terenie (...) Centrum Handlowego (...) w G. przy al. (...), którego przyczyną był upadek w zalewanej wodą hali garażowej. Powódka zarzuciła właścicielowi G.C.H. (...) Sp. z o.o. niedochowanie staranności, które polegało przede wszystkim na niepodjęciu działań mających na celu uniemożliwić dostęp klientów do zalewanego garażu. Wskazała również, że przypadki zalania centrum handlowego występowały w przeszłości.

Pozwany (...) S.A. w odpowiedzi na pozew wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przypisanych kwestionując żądane przez powódkę kwoty co do zasady jak i co do wysokości. Wskazał, że ubezpieczonemu (...) Sp. z o.o. nie można przypisać winy na wypadek jakiemu uległa powódka, ponieważ ewakuacja klientów centrum handlowego została przeprowadzona prawidłowo. Podniósł również, że za

system odprowadzania wody odpowiada Miasto G., a nie ubezpieczony, zatem pozwany nie może ponosić za to odpowiedzialności.

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2014 r. pełnomocnik powódki określił, że podstawą żądania jest niewłaściwie przeprowadzona ewakuacja, a nie nieprawidłowość odprowadzania wody z budynku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 sierpnia 2012 r. K. S. (1) udała się samochodem na zakupy w (...) Centrum Handlowym (...) przy alei (...) w G.. Po przybyciu na miejsce zaparkowała pojazd na poziomie -3 centrum handlowego, a następnie udała się na zakupy.

W chwili, kiedy robiła zakupy na poziomie -1 w sklepie (...), nad G. wystąpił ulewny deszcz, zaś woda zaczęła wdzierać się do centrum handlowego, w tym do podziemnego parkingu na poziomach -2 i -3. W budynku została wyłączona elektryczność, co spowodowało zatrzymanie schodów ruchomych oraz zablokowanie wind na poziomie o. K. S. (1) została poinformowana przez kasjerkę w sklepie o ewakuacji i konieczności opuszczenia budynku, zaś najbliższe wyjście ewakuacyjne znajdowało się na poziomie o.

(bezsporne)

Po odcięciu zasilania uruchomiony został automatyczny dźwiękowy system ostrzegawczy z komunikatem: "Uwaga! Uwaga! W budynku wykryto zagrożenie. Wszystkie osoby proszone są o opuszczenie budynku wyłącznie klatkami ewakuacyjnymi. Zabrania się korzystania z wind. Proszę stosować się do komunikatów i zaleceń służb ochrony". Tego dnia na każdym poziomie centrum był jeden pracownik ochrony, a na poziomie o dwóch - przy każdym z wejść do centrum handlowego. Pracownicy ochrony prosili o nieschodzenie do poziomów -2 i -3, jednakże klienci nie zawsze reagowali.

(dowód: - zeznania świadka K. S. (2)-k.116-119;

- zeznania świadka T. B. - 186-188;

- zeznania świadka J. M. - k. 183-186;

- zeznania świadka M. C. (1) - k. 230

- Instrukcja postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, organizacja ewakuacji - k. 106-109)

K. S. (1) zdecydowała się udać na podziemny parking na poziom -3. Zeszła schodami do poziomu -2, gdzie włączone było jedynie oświetlenie awaryjne i nie działały windy. Na tym poziomie spotkała również inne osoby szukające swoich samochodów, w tym kobietę z dwójką małych dzieci. Z pomocą innej osoby odnalazła drogę na poziom -3.

Woda była już na poziomie -2, podobnie jak na poziomie -3, jednakże na poziomie -3 w większej ilości.

Powódka zdjęła buty i trzymając je oraz torbę w lewej dłoni poszukiwała swojego samochodu, w poślizgnęła się i upadła opierając ciężar swojego ciała m.in. o prawą rękę. Wołała o pomoc, której udzielił jej kierowca przejeżdżającego obok samochodu. K. S. (1) odnalazła swój samochód, jednakże z uwagi na bolącą rękę nie mogła uruchomić pojazdu. Do samochodu podszedł pracownik ochrony M. C. (1) mówiąc, żeby natychmiast opuściła garaż. Ostatecznie M. C. (1) wyjechał samochodem powódki z centrum handlowego i zostawił samochód wraz z powódką przy ulicy (...).

(bezsporne)

K. S. (1) wezwała pogotowie ratunkowe, które zabrało ją na Oddział Ratunkowy Szpitala (...) w G.-Z.. Powódka doznała złamania odcinka dalszego kości promieniowej prawej, wyrostka rylcowatego kości łokciowej prawej w wyniku czego konieczne okazało się operacyjna zamknięta repozycja nasady dalszej kości promieniowej prawej i stabilizacja 3 drutami K. oraz zastosowanie longety gipsowej. Obecnie K. S. (1) ma zdiagnozowany zespół cieśni

nadgarstka stopnia małego oraz uszkodzenie włókien czuciowych nerwu łokciowego lewego. Pomimo rehabilitacji odczuwa ból nadgarstka.

(dowód: - kopia dokumentacji medycznej - k. 14-28

- częściowo zeznania powódki - k. 210-213)

(...) Sp. z o.o. zawarło polisę ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej z Towarzystwem (...) S.A.

(bezsporne)

Pomiędzy spółką (...) a (...) sp. z o.o. w W. zawarta została umowa o świadczenie usług ochrony mienia.

W ramach tej umowy spółka (...) miała m.in. podejmować czynności związane z ewakuacją ludzi z obiektu na wypadek zalania budynku.

(bezsporne)

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotowy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dokumentów, oraz zeznań świadków oraz przesłuchania powódki.

Dowody z dokumentów Sąd uznał za w pełni wiarygodne albowiem ich prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania a Sąd nie znalazł podstaw do podważania ich mocy dowodowej z urzędu.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania świadków K. S. (2), T. B., J. M. oraz M. C. (1) albowiem ich zeznania są zasadniczo względem siebie spójne, ponadto wzajemnie się uzupełniają. Sąd miał na uwadze, iż świadkowi M. C. (1) oraz T. B. nie byli pracownikami ani pozwanego, ani ubezpieczonego przez pozwanego, zaś T. B. w momencie składania zeznań nie był już pracownikiem również spółki (...), która miała zapewnić ewakuację ludzi z obiektu, stąd też nie byli oni zainteresowani w składaniu zeznań niezgodnych z prawdą.

Sąd odmówił przymiotu wiarygodności zeznaniom świadka E. S. (1) co do spornych faktów dotyczących sposobu prowadzenia ewakuacji, ponieważ zeznania świadka są sprzeczne z zeznaniami wyżej wskazanych świadków. Oceniając wiarygodność świadka sąd miał na uwadze, że świadek był z całą pewnością zaabsorbowany koniecznością znalezienia drogi do swojego samochodu i mógł nie zwrócić uwagi na automatycznie wygłaszane komunikaty oraz liczbę pracowników obsługi zajmujących się ewakuacją ludzi z obiektu. Nadto jego zeznania są sprzeczne z niekwestionowanym dokumentem - Instrukcją postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, z którego wynikało, iż obiekt jest wyposażony w system ostrzegania o zagrożeniu takim jak pożar czy też zalanie.

Sąd jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom powódki w zakresie, w jakim wskazywała ona na przebieg zdarzenia, z wyłączeniem zeznań dotyczących sposobu przeprowadzania ewakuacji i braku informacji z dźwiękowego systemu ostrzegawczego co do sposobu i kierunków ewakuacji. W tym bowiem zakresie zeznania powódki nie znalazły wystarczającego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, a wręcz jej zeznania pozostają w sprzeczności z wszystkimi zeznaniami świadków poza świadkiem E. S. (2).

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia z uwagi na jego zbędność dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Strona powodowa zarzucała niewłaściwe przeprowadzenie ewakuacji, a ustalenie tego nie wymaga przeprowadzenia oględzin miejsca zdarzenia, gdyż wystarczające dla ustalenia prawidłowości jego przeprowadzenia są zeznania świadków i powódki, a nadto załączona do akt dokumentacja.

Sąd oddalił ponadto wnioski o zwrócenie się do szpitala o dokumentację medyczną oraz dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, ponieważ w toku postępowania dowodowego odpowiedzialność powoda nie została wykazana co do zasady, a zatem ustalanie odpowiedzialności co do wysokości było zbędne.

Podstawą prawną odpowiedzialności strony pozwanej stanowi art. 822 § 1 k.c., z którego wynika, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim wobec, których odpowiedzialność za szkodę poniósłby ubezpieczający albo ubezpieczony. Wysokość świadczeń z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest determinowana wysokością zobowiązań odszkodowawczych ubezpieczającego a zatem pozwany ubezpieczyciel odpowiada do wysokości szkody, która była następstwem zdarzenia, za które zgodnie z umową ponosi odpowiedzialność. Z kolei art. 822 § 4 k.c. wynika legitymacja bierna pozwanego ubezpieczyciela.

W celu ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela należy przesądzić czy ubezpieczony odpowiada za wyrządzoną K. S. (1) szkodę.

Wskazać na wstępie należy, że opisany stan faktyczny nie daje podstaw do uznania odpowiedzialności (...) Sp. z o.o. na zasadzie słuszności, ryzyka, ani tym bardziej odpowiedzialności bezwzględnej (absolutnej) za szkodę oraz krzywdę. Zasadne jest jednak rozważenie ogólnej odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego określonej w art. 416 k.c. Do przesłanek odpowiedzialności deliktowej należą: zdarzenie, szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą, oraz wina. Przy ustalaniu odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące związku przyczynowego, szkody i sposobów jej naprawienia (art. 361–363 k.c.).

W ocenie Sądu przesłanki odpowiedzialności deliktowej nie zostały spełnione, a w konsekwencji ubezpieczony nie popełnił deliktu i ubezpieczyciel nie jest zobowiązany do kompensacji szkody i krzywdy jakich doznała powódka.

Wskazać należy, że bezsporne jest to, że do zdarzenia w postaci upadku powódki doszło na poziomie -3 i w wyniku tego złamała ona rękę, a zatem wystąpiło zdarzenie oraz szkoda, a ponadto adekwatny związek przyczynowy między nimi.

Powódka nie wskazała jednakże, a tym bardziej nie udowodniła, jaką konkretnie normę postępowania, wynikającą z obowiązujących przepisów czy też innych norm, choćby zwyczajowych lub technicznych, naruszył podmiot ubezpieczony przez pozwanego. Nie udowodniła jakie konkretnie zasady przeprowadzania ewakuacji naruszyli pracownicy ochrony, a z przedstawionych w toku postępowania dowodów nie wynikają twierdzenia podnoszone przez powódkę dotyczące niewłaściwie przeprowadzonej ewakuacji.

Sąd nie znalazł takiej reguły, która zostałaby złamana w trakcie przeprowadzania ewakuacji z centrum handlowego.

Zgodnie z "Instrukcją postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, organizacja ewakuacji" pracownicy zatrudnieni w obiekcie i jego ochronie, nie mieli obowiązku strzeżenia zejść do niższych kondygnacji budynku, a do ich obowiązków należało nakazanie klientom opuszczenia budynku, kierowania ruchem ewakuacyjnym, a także pomoc osobom zdenerwowanym, niepełnosprawnym lub zdezorientowanym w szybkim opuszczeniu budynku. Obowiązek ten był realizowany w trakcie zdarzenia, o czym świadczy choćby fakt, że pracownik ochrony M. C. (2) podbiegł do K. S. (1) mówiąc, że ma opuścić teren centrum handlowego. Ponadto prawidłowe było odłączenie zasilania, oraz zablokowanie wind na poziomie ewakuacyjnym tak aby nie dopuścić do zagrożenia porażenia prądem znacznej liczby ludzi. Oceniając stan faktyczny nie bez znaczenia jest to, że zdarzenie miało dynamiczny charakter i zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego niemożliwe było natychmiastowe zabezpieczenie wszystkich zejść i wejść do budynku i równoczesne przeszukiwanie go w celu ewakuacji ludzi (również o ograniczonej mobilności). Konieczne było stosowanie się przez klientów centrum do komunikatów przekazywanych po zarządzeniu ewakuacji. Treść komunikatu rozpowszechnionego przez dźwiękowy system ostrzegawczy w centrum handlowym nie pozostawiała wątpliwości, że należy udać się wyjść ewakuacyjnych, a te zgodnie z planem ewakuacji znajdują się na poziomie 0, a kierunek ewakuacji wskazują rozmieszczone znaki.

Wskazać też należy, iż nie byłoby właściwe zamknięcie wszystkich drzwi i wind prowadzących na poziom garaży, skoro jednocześnie należało umożliwić opuszczenie garaży przez osoby tam właśnie się znajdujące; drzwi musiały więc być otwarte po to, aby zapewnić drogę powrotną osobom opuszczającym garaż.

Obowiązujące przepisy i normy nie przewidują w sposób jednoznaczny obowiązkowej liczby osób przeprowadzających ewakuację w obiektach tego typu oraz rozmieszczenia tych osób na terenie obiektu

Nie sposób podzielić argumentacji powódki, że źle przeprowadzona ewakuacja spowodowała, iż również inne osoby schodziły na niższe poziomy budynku po samochody. Zachowanie klientów centrum handlowego było jak należy przypuszczać motywowane chęcią uniknięcia ewentualnej szkody majątkowej, co nie oznacza jeszcze, iż ewakuacja była przeprowadzana w sposób niewłaściwy. Osoby przeprowadzające ewakuację nie miały możliwości ani też podstawy prawnej do zastosowania przymusu w celu uniemożliwienia schodzenia na niższe poziomy obiektu.

Z drugiej zaś strony Sąd miał na uwadze, że powódka wiedziała, że zarządzono ewakuację, a pożądaną reakcją na taką informację jest udanie się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego, podążając za znakami kierującymi do niego. Niewłaściwym zachowaniem powódki było udawanie się na niższe poziomy budynku, wbrew znakom ewakuacyjnym. Powódka zdawała sobie sprawę z tego, że została wyłączona elektryczność, a mimo to, działając na własne ryzyko, postanowiła udać się do swojego samochodu, aby wyjechać nim z centrum handlowego i uchronić go przed zalaniem. Działanie powódki było zachowaniem wbrew przyjętym (i ogólnie znanym) zasadom prowadzenia ewakuacji. Powódka na własne ryzyko udała się na zalewany przez wody opadowe poziom -3 centrum handlowego wiedząc już na poziomie -2, iż jest woda na poziomie garaży. Brak należytej ostrożności, jakiej można się domagać w tej sytuacji od powódki, obciążać może wyłącznie samą powódkę, a z drugiej strony wyłącza winę podmiotu ubezpieczonego przez pozwanego.

W ocenie Sądu wina organu osoby prawnej nie została wykazana również i z tego powodu, że budynek posiada sporządzoną przez uprawnioną osobę instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, zaś postępowanie pracowników S. (...) Sp. o.o. było prawidłowe, a polegało na zarządzaniu ewakuacji oraz odłączeniu źródła elektryczności. Zewnętrzna firma ochroniarska zajmowała się w tym czasie przeszukiwaniem budynku w celu ewakuacji ludzi oraz informowaniem o konieczności opuszczenia budynku.

Ubezpieczony nie ponosi odpowiedzialności za szkodę i krzywdę jakiej doznała powódka, a w konsekwencji brak podstaw do przyjęcia wtórnej odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela.

Z uwagi na powyższe na mocy wskazanych powyżej przepisów orzeczono jak w pkt I wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną, w art. 98 § 1 k.p.c., z którego wynika, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw, a zatem należało je zasądzić od powódki jako przegrywającej sprawę na rzecz pozwanego. Na zasądzone na rzecz pozwanego koszty postępowania składają się:

- opłata skarbową za udzielenie pełnomocnictwa w kwocie 17 zł;
- koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2400 zł, - § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu.